

Mennta- og barnamálaráðuneyti
Borgartún 33,
105 Reykjavík

Sent á samráðsgátt

Reykjavík, 21. nóvember 2025

Efni: Umsögn Samtaka iðnaðarins um drög að frumvarpi um breytingu á ýmsum lögum (gagnagrunnur nemendaupplýsinga), mál nr. S-227/2025

Samtök iðnaðarins („SI“ eða „samtökin“) hafa tekið til umsagnar drög að frumvarpi um breytingu á ýmsum lögum (gagnagrunnur nemendaupplýsinga), mál nr. S-227/2025 sem birt var í samráðsgátt 14. nóvember sl. Samtökin skiluðu inn umsögn vegna áforma um breytinguna þann 8. ágúst 2025¹. Samtökin fagna markmiðum frumvarpsins sem byggja m.a. á áherslum um stafræna uppbyggingu menntakerfisins. Að því sögðu vilja samtökin ítreka fyrri athugasemdir sínar er varða þann þátt frumvarpsins sem lýtur að þróun og rekstri hins miðlæga gagnagrunns, sérstaklega með hliðsjón að aðkomu einkaaðila. Ekki er að finna umfjöllun um útboð, opið samráð um tæknilegar lausnir eða möguleika fyrirtækja á að bjóða fram þjónustu sína.

Sérstakar áhyggjur vekur að verkefnið virðist þegar vera langt komið og að verulegum fjármunum hafi verið varið í þróun þess, án þess að markaðssamtal hafi farið fram við hugbúnaðarþróunaraðila né útboð. Þó hefur ein kynning farið fram, en hvorki tímalína né fjármagnsáætlun hefur verið kynnt með formlegum hætti. Þá er ekki að finna ákvæði sem kveða á um að kerfið verði opið vistkerfi með stöðluðum API-aðgangi fyrir viðurkennda þjónustuaðila, sem takmarkar möguleika á samþættingu og dregur úr sveigjanleika skóla við innleiðingu stafræns skólaumhverfis. Slík nálgun er í andstöðu við markmið menntastefnu um fjölbreytt námsgögn, faglegt sjálfstæði skóla og virka nýtingu stafrænna lausna.²

Enn fremur er hvergi í frumvarpinu eða greinargerð fjallað um skýra verkaskiptingu eða ábyrgðarskipulag milli þeirra stofnana sem nú þegar sinna vinnslu og greiningu menntatengdra gagna, svo sem sveitarfélaga, Hagstofu Íslands og Þjóðskrár. Ekki er útskýrt hvernig samhæfing milli kerfa verði tryggð né hvernig forðast eigi tvíverknað og dreifingu hrárra gagna milli ólíkra gagnavinnslustaða. Markmiði frumvarpsins um að bæta yfirsýn og stuðla að hagræðingu verður ekki náð nema ábyrgð, gagnaflæði og tæknileg samþætting séu skýrt útfærð. Slíkt er grundvallar forsenda þess að fjárfesting í miðlægum gagnagrunni nái tilgangi sínum.

Að lokum gera samtökin athugasemdir við umfjöllun um samráð í greinargerð með frumvarpi en er þar sérstaklega vísað í lið 2.2 er fjallar um stafræna þjónustu. Hvergi í þeim lið er að

¹ [Umsögn samtaka iðnaðarins um áform um breytingu á ýmsum lögum \(gagnagrunnur – nemendaupplýsingar\)](#)

² <https://www.stjornarradid.is/library/03-Verkefni/Menntamal/Menntastefna/menntastefna-vefur.pdf>

finna svör við þeim athugasemdum sem samtökin lögðu fram á fyrri stigum málsins hvað varðar útvistun til aðila á markaði sem þróa sérhæfðar lausnir.

Samtökin hvetja stjórnvöld eindregið til að líta á íslenskan menntatæknigeira sem hluta af lausninni en ekki sem áhorfanda. Með virkri þátttöku þeirra aðila sem þegar búa yfir lausnum, sérfræðipekkingu og reynslu má bæði bæta gæði og skilvirkni kerfisins, tryggja hagkvæma nýtingu opinberra fjármuna og styðja við samkeppnishæfni íslensks hugvits og iðnaðar.

Framangreindar ábendingar eru settar fram með fyrirvara um frekari athugasemdir og vonast samtökin til að fá tækifæri til að útskýra sjónarmið sín frekar í samráði við ráðuneytið og aðra hagaðila.

Virðingarfyllt,
f.h. Samtaka iðnaðarins

A handwritten signature in blue ink, reading 'Hulda B. Kjærnested Baldursdóttir'.

Hulda Birna Kjærnested Baldursdóttir
Sérfræðingur í mennta- og mannauðsmálum
hjá Samtökum iðnaðarins